

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 7. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 13. november 2009

Tidspunkt: Kl. 10.00

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Anne-Marie Meldgaard (S) formand, Michael Aastrup Jensen (V), Henrik Høegh (V) næstformand, Pia Adelsteen (DF), Kim Mortensen (S), Jens Christian Lund (S), Jeppe Kofod (S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Lone Dybkjær (RV), Bjarne Laustsen (S), Per Clausen (EL)

Desuden deltog: Udenrigsminister Per Stig Møller, finansminister Claus Hjort Frederiksen assisteret af kontorchef Kaare Barslev og fødevareminister Eva Kjer Hansen assisteret af specialkonsulent Hanne Boskov Hansen

Punkt 1. Rådsmøde nr. 2973+2974 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 16.-17. november 2009

Dagsordenspunkterne 1-3, 5-11 og 14-16 hører under Udenrigsministeriets ressort.

Dagsordenspunkt 4 hører under Miljøministeriets ressort.

Dagsordenspunkt 12 hører under Forsvarsministeriets og Udenrigsministeriets ressort.

Dagsordenspunkt 13 hører under Forsvarsministeriets ressort.

Formanden fortalte, at hun aftenen før havde haft en samtale med forsvarsministeren, som ikke kunne være til stede og forelægge dagsordenens punkter 12 og 13, men havde bedt udenrigsministeren om at forelægge dem. Hun tilføjede, at de havde været enige om, at det ikke skulle blive sådan fremover.

Udenrigsministeren: Som der er tradition for, er rådsmødet vedrørende almindelige anliggender og eksterne forbindelser i november måned et såkaldt jumbomøde med deltagelse af flere ministre.

Som bekendt forelagde udviklingsministeren udviklingsdelen her i udvalget den 6. november, så den del er klar.

Efter aftale med udvalget forelægger jeg dagsordenspunkt 4: EU's bæredygtighedsstrategi, på vegne af miljøministeren. Desuden forelægger jeg – som formanden sagde – forsvarsministerens dele af rådsmødet. I er selvfølgelig velkomne til at stille spørgsmål herom, men skulle I have mere tekniske spørgsmål vedrørende de to ministres område, er I selvfølgelig også velkomne til at stille disse skriftligt til forsvarsministeren og miljøministeren.

Jeg vil som sædvanlig alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Alle punkter forelægges til orientering.

1. Præsentation af den kommenterede dagsorden for DER 10-11/12-09

– *Formandskabets udkast til kommenteret dagsorden*

Rådsmøde 2973+2974 – bilag 3 (samlenotat side 2)

Det Europæiske Råd 10-11/12-09 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Som det er udvalget bekendt, er der indkaldt til ekstraordinært Europæisk Råd den 19. november 2009. Der vil blive tale om en middagsdrøftelse for stats- og regeringscheferne, hvor de vil drøfte posterne som formand for Det Europæiske Råd og som høj repræsentant. Som bekendt har statsministeren allerede forelagt dette på udvalgets møde den 5. november 2009.

Det svenske formandskab vil på mandagens rådsmøde præsentere sit udkast til kommenteret dagsorden for Det Europæiske Råd i Bruxelles den 10.-11. december 2009.

Fra dansk side hilser vi udkastet velkommen. Formandskabet sigter mod at begrænse antallet af emner og sigter mod korte, fokuserede konklusioner. Det støtter vi naturligvis fra dansk side.

Den økonomiske og finansielle krise vil også denne gang blive et hovedemne. Vi vil dels gøre status over den økonomiske og finansielle krise, dels ventes Økofin i begyndelsen af december at tage beslutning om pakken om finansielt tilsyn og regulering, som derefter forventeligt endosseres af Det Europæiske Råd.

Derudover vil Det Europæiske Råd træffe beslutning om Stockholm-programmet, som vil sætte rammerne for samarbejdet om retlige og indre anliggender i EU de næste fem år.

Det Europæiske Råd vil også – som nævnt i konklusionerne fra oktober – vende tilbage til spørgsmålet om EU's forhandlingsposition forud for COP15, så de nødvendige beslutninger kan træffes i lyset af udviklingen på konferencen i København.

Der vil som sædvanligt også være en drøftelse af eksterne relationer. Disse er dog endnu ikke specificeret. Det ville også være forkert at specificere dem allerede nu.

Som vanligt vender vi tilbage til forberedelsen af topmødet forud for næste udenrigsministerrådsmøde den 7.-8. december. På det tidspunkt kan vi tage en grundigere drøftelse.

Anne Grete Holmsgaard kunne ikke se, at der i udkastet til konklusioner om klimaet stod noget om, at der skulle være tale om nye og additionelle midler. Hun havde set, at England og Holland presser på for at få det ind. Hun spurgte, hvad Danmark havde gjort for at få vort synspunkt herom gennemført.

Lone Dybkjær spurgte, om Lissabontraktaten vil træde i kraft den 1. december eller den 1. januar.

Hun forstod, at statsministeren ikke ville komme i Europaudvalget og forelægge personspørgsmål i forbindelse med udpegelse af folk til EU's nye topposter, men spurgte, om vi er involveret i drøftelserne om personer.

Udenrigsministeren sagde, at Anne Grete Holmsgaard næppe kunne referere til udkastet til konklusioner fra topmødet, idet der endnu ikke forelå et sådant udkast. Vi arbejder stadig væk for, at der skal være tale om nye og additionelle midler, og at penge til klimaindsatsen ikke må forskubbe udviklingsbistanden.

Udenrigsministeren svarede Lone Dybkjær, at Lissabontraktaten træder i kraft den 1. december, og den nye Kommission tiltræder formentlig den 1. februar.

Det er stats- og regeringscheferne, der udpeger folk til de to nye poster, som oprettes ved Lissabontraktaten. Det håbede udenrigsministeren kunne ske allerede næste torsdag.

Anne Grete Holmsgaard var klar over, at England og Holland kæmpede for, at der kom noget med om nye og additionelle midler, men hun savnede, at Danmark aktivt støttede dette, bl.a. i Coreper. Det virkede, som om vi havde slået os til tåls med, at Det Europæiske Råd havde vedtaget en erklæring om det i oktober, og så var den potte ude. Det mente hun var en farlig strategi.

Kim Mortensen ville gerne have tilsagn om, at det kommer til at fremgå af de endelige rådskonklusioner, at Danmark støtter Englands ønske om, at der kommer til at stå noget om nye og additionelle midler.

Udenrigsministeren gentog, at vi bestemt ikke har opgivet ideen om nye og additionelle midler.

2. Post Lissabonstrategi

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 2973+2974 – bilag 3 (samlenotat side 4)

EUU alm. del (09) – bilag 69 (henvendelse af 10/11-09 fra EU-NGO Platform)

Udvalgsmødereferater

EUU alm. del (08) – bilag 304 (side 988, senest behandlet i EUU 18/3-09)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Anne Grete Holmsgaard henviste til, at hun havde fået en henvendelse fra en NGO-platform om en screeningsmekanisme, og spurgte, om Danmark vil arbejde for, at der bliver en kraftigere sammenhæng mellem EU's udviklingsbistand og andre politikker.

Hun spurgte, om civilsamfundet får et eller andet forum eller klageinstans, som man kan henvende sig til, hvis man f.eks. i landbrugspolitikken ikke lever op til målsætningerne i udviklingspolitikken.

Per Clausen syntes, man talte om Post Lissabonstrategien, som om intet var sket. Han savnede en vurdering af, hvordan man skal løse nogle af de problemer, som har vist sig med hensyn til udviklingen af det indre marked i relation til social dumping og arbejdstagerrettigheder.

Udenrigsministeren var enig med Anne Grete Holmsgaard i, at der skal være en stærkere sammenhæng mellem udviklingspolitikken og EU's andre politikker. Han mente, det var en af de ting, den nye "dobbelthattede" udenrigsrepræsentant skulle tage sig af. I øvrigt ønsker vi mere fleksibilitet i budgettet for udenrigspolitikken.

Udenrigsministeren erklærede sig enig med Per Clausen i betydningen af arbejdstagerrettigheder. Det har alle ja-partierne også givet udtryk for.

Anne Grete Holmsgaard ville gerne have et tilsagn om, at der bliver lavet en overvågningsmekanisme, så vi sikrer os, at der er sammenhæng til udviklingsbistanden, og at der bliver en klageinstans, som civilsamfundet kan benytte sig af.

Per Clausen spurgte, om han skulle forstå udenrigsministerens svar sådan, at det faktisk er Danmarks politik at sikre, at der tages mindst lige så stort hensyn til arbejdstagerrettigheder, som man tager til det indre marked.

Kim Mortensen forstod, at udtrykket "dobbelthattet udenrigsrepræsentant" var et af de nye EU-begreber, vi skulle til at vænne os til. Han foreslog, at man fandt på en bedre titel.

Udenrigsministeren pegede i anledning af Anne Grete Holmsgaards idé om en klageinstans på, at vi fra dansk side havde fremsat ideen om en særlig

repræsentant for kohærens, som netop være tilgængelig for det civile samfund.

Udenrigsministeren sagde til Per Clausen, at han ikke mente, man kunne sidde og sige, at balancen var 50 pct. arbejdstagerrettigheder og 50 pct. det indre marked. Der er altid tale om en konkret vurdering.

Pia Adelsteen kritiserede, at man talte om Post Lissabonstrategien, og appellerede til, at man talte dansk.

Udenrigsministeren ville bestræbe sig herpå.

3. WTO, det multilaterale handelssystem og det globale økonomiske klima

- *Sagen er taget af dagsordenen for rådsmødet (GAERC) 16.-17. november 2009, men vil blive drøftet i EU-kredsen den 30. november 2009 som led i WTO's ministerkonference i Genève den 30. november – 2. december 2009*

Rådsmøde 2973+2974 – bilag 3 (samlenotat side 6)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 139 (side 507, på EUU-mødet 5/12-08 men blev ikke omtalt)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

4. EU's bæredygtighedsstrategi

– *Politisk drøftelse*

KOM (2009) 0400

Rådsmøde 2973+2974 – bilag 2 (samlenotat side 1)

KOM (2009) 0400 – bilag 1 (grundnotat af 18/9-09)

KOM (2009) 0400 – bilag 2 (MPU's udtalelse af 12/11-09)

EUU alm. del (09) – bilag 3 (MPU's udtalelse af 8/10-09)

Udvalgsrådsreferat:

EUU alm. del (09) – bilag 56 (side 46, seneste behandling i EUU 9/10-09 under rådsmøde miljø 21/10-09)

Udenrigsministeren: Dette punkt forelægges på vegne af miljøministeren.

Det svenske formandskab har udarbejdet udkast til en formandskabsrapport på baggrund af drøftelser i en såkaldt "Friends-of-the-Presidency" gruppe om Kommissionens statusrapport angående bæredygtighedsstrategien.

Formandskabsrapporten og Kommissionens statusrapport vil danne grundlag for input til Det Europæiske Råds decembertopmøde.

På rådsmødet for almindelige anliggender og eksterne forbindelser i næste uge lægger formandskabet op til en generel, overordnet drøftelse af strategien med udgangspunkt i to spørgsmål.

Det første spørgsmål handler om, hvilke hovedudfordringer der i fremtiden bør fokuseres på, og det andet spørgsmål handler om, hvordan strategien skal føres videre i fremtiden.

Formandskabet lægger op til, at man – frem til den samlede revision af strategien i 2011 – bør overveje at give særlig prioritet til en række tværgående strategier.

Som eksempel herpå kan nævnes:

- Økonomisk vækst med lavt ressourceforbrug.
- Styrket indsats til beskyttelse af biodiversitet, naturressourcer og økosystemer. Fremme af social inklusion og styrkelse af den internationale dimension.

Hvilket vi alt sammen støtter.

Regeringen er således positiv over for formandskabets forslag.

Anne Grete Holmsgaard ville gerne have styrket bæredygtighedsstrategien og sikre, at der sker en overvågning, hvor man sammenholder med de nationale bæredygtighedsstrategier. Hun bebudede, at hun ville stille et skriftligt spørgsmål herom til miljøministeren.

Per Clausen syntes, det store problem var, at det var det indre marked, der var det vigtigste, og mente, det var værd at diskutere, om det ikke var bæredygtigheden, der skulle være udgangspunktet. Da han blev spurgt, om han da

gik ind for EU, sagde han, at man ikke kunne udelukke, at det europæiske samarbejde kunne antage en sådan karakter, at han kunne støtte det.

Lone Dybkjær pointerede, at hvis bæredygtighed skal have nogen mening, skal det ind i alle politikker.

Udenrigsministeren var helt enig med Anne Grete Holmsgaard om, at bæredygtighedsstrategien skal styrkes. Det står der også noget om i indledningen til Lissabontraktaten. Det skal også overvåges, at bæredygtigheden bliver styrket, og derfor udarbejder Eurostat statistikker på området.

Udenrigsministeren erklærede sig enig med Lone Dybkjær i, at bæredygtighed skal ind i alle EU's politikker.

5. Ukraine EU/Ukraine-topmødet

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2973+2974 – bilag 3 (samlenotat side 9)

Udenrigsministeren: Der forventes også en drøftelse af EU-Ukraine forholdet med udgangspunkt i det forestående topmøde i Kiev den 4. december. Topmødet finder sted under en intens valgkamp forud for præsidentvalget i Ukraine den 17. januar 2010. Det vil være en god anledning til at gøre status for de politiske og økonomiske reformer i landet og på mulighederne for en udbygning af samarbejdet mellem EU og Ukraine.

Det er ingen hemmelighed, at Ukraine befinder sig i en politisk og økonomisk vanskelig situation, og at valgkampen har gjort det meget vanskeligere at finde den politiske stabilitet til at gennemføre en reformdagsorden. Forhåbningen er derfor, at præsidentvalget kan føre til en nødvendig afklaring af magtforholdene og sikre fornøden arbejdsro, inden valgkampen går i gang forud for parlamentsvalget, som finder sted i 2012.

På trods af de store politiske og økonomiske problemer, som Ukraine kæmper med, er det værd at holde fast i, at landet trods alt ser ud til at kunne leve op til internationale standarder for afholdelse af et demokratisk valg. Det er beroligende, specielt i lyset af erfaringerne fra det tidligere præsidentvalg. Det ser ikke ud til at skulle gentage sig.

På topmødet er der ingen tvivl om, at EU vil sende et klart signal til Ukraine om behovet for at fortsætte de politiske og økonomiske reformer. Det er nødvendigt for Ukraines egen skyld. Men det er også en reel forudsætning for at omsætte de mange planer i EU-Ukraine dagsordenen til virkelighed. EU's tilbud om et omfattende politisk og økonomisk samarbejde vil have vanskeligt ved at blive omsat i praksis, hvis Kiev ikke har mulighed for at gennemføre de nødvendige reformer.

UDG. 6. Det vestlige Balkan

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2973+2974 – bilag 3 (samlenotat side 11)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 58 (side 119, senest behandlet i EUU 23/10-09) (ikke omtalt)

EUU alm. del (09) – bilag 13 (side 1601, behandlet i EUU 11/9-09, vedr. Albanien)

Udenrigsministeren oplyste, at punktet var udgået.

7. Rusland

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2973+2974 – bilag 3 (samlenotat side 14)

Udenrigsministeren: På rådsmødet vil forholdet til Rusland blive drøftet. Drøftelsen vil ske i lyset af det halvårige EU-Rusland trojka-topmøde, der denne gang finder sted i Stockholm den 18. november. Forhandlingerne om en ny EU-Rusland samarbejdsaftale ventes at være et væsentligt dagsordenspunkt på EU-Rusland trojka-topmødet. Desuden ventes en række aktuelle internationale spørgsmål drøftet med Rusland, herunder den økonomiske krise og forhandlingerne om en ny international klimaaftale.

EU og Rusland har klare gensidige interesser inden for en række områder, blandt andet på det økonomiske område. EU er Ruslands største samhandelspartner, og EU-landene står for størsteparten af udenlandske investeringer i Rusland. Så der er behov for udbyggede regler på handels- og investeringsområdet i forhold til Rusland. Af den grund ønsker EU – med dansk støtte – at Rusland kommer med i WTO. Det er ikke umiddelbart blevet gjort lettere af deres forbrødring med Kazakhstan.

Vi ønsker mere liberale og præcise regler ind i en ny EU-Rusland samarbejdsaftale, så den kan være i overensstemmelse med WTO. Når russisk WTO-medlemskab på et tidspunkt realiseres, vil det næste skridt så være en frihandelsaftale med Rusland. Aktuelt er der behov for, at EU søger at få Rusland væk fra den mere handelsprotektionistiske kurs, som Rusland har lagt i kølvandet på den økonomiske krise.

Regeringen støtter EU's bestræbelser på at styrke dialogen og samarbejdet med Rusland om energispørgsmål. Det er vanskeligt at etablere fælles EU-positioner på dette område, og Rusland er fodslæbende, hvad angår energisamarbejde med EU som sådan. EU arbejder blandt andet for at få et bedre regelgrundlag på energiområdet ind i den nye generelle EU-Rusland samarbejdsaftale. Det er specielt vigtigt, efter at Rusland besluttede at trække sin underskrift på det Europæiske Energicharter tilbage.

Generelt er der behov for at styrke forholdet mellem EU og Rusland med henblik på at få Rusland med i et forpligtende internationalt samarbejde. Derfor ser jeg det som positivt, at Rusland op til topmødet har vist stigende interesse i en fast rammeaftale med EU om samarbejde inden for ESDP-området, hvor EU også har faste aftaler med en række andre lande. Det hænger også godt sammen med regeringens støtte til et styrket NATO-Rusland samarbejde og USA's reset-politik over for Rusland.

Det er også vigtigt at have en kritisk dialog og at styrke samarbejdet med Rusland, hvad angår menneskerettigheder og demokratiske principper. Her er der jo fortsat en del at tage fat på i Rusland. I den sammenhæng er det positivt, at det blandt andet via EU-Rusland menneskerettighedsdialogen er muligt på konstruktiv vis at drøfte menneskerettighedsspørgsmål med Rusland.

Anne Grete Holmsgaard spurgte, om vi bare accepterer, at Rusland har trukket sin underskrift på energicharteret tilbage.

Lone Dybkjær var helt med på det, udenrigsministeren havde sagt til aviserne om, at vi ikke kunne sige nej til russernes bygning af Nord Stream. Hun var klar over, at man drøftede spørgsmålet i andre udvalg, men mente, det også havde en relation til EU's energisikkerhedspolitik. Hun forstod, at vi ikke havde nogen indflydelse på linjeføringen. Hun ville gerne have et notat om, hvorfor vi ikke kunne sige nej. Hun mente, premierminister Putin gjorde fuldstændig, hvad der passede ham, og spurgte, hvad vi har af magtmidler.

Jeppé Kofod ville gerne have udenrigsministeren til at gå lidt mere ind i, hvor de konkrete uenigheder lå i diskussionerne med Rusland. Man havde haft en lang diskussion om Nord Stream, idet nogle partier syntes, regeringen burde have inddraget Folketinget, før man fra dansk side ensidigt gav sin godkendelse. Det illustrerer, at når man har med Rusland eller andre store lande at gøre, er det vigtigt, at man har en fælles EU-politik. Jeppé Kofod henviste til, at man på det sidste havde hørt Putin true Ukraine med, at hvis de ikke betalte regningen, kunne de risikere ikke at få gas. Det tydede på, at afpolitiseringen af energipolitikken overhovedet ikke fungerede.

Michael Aastrup Jensen syntes, det var lidt beskæmmende, at når udvalgsmedlemmer taler om Israel, siger man en hel masse om, at Israel skal være aktiv i fredsprocessen, men når man taler om Rusland, siger man ikke et ord om Georgien og Sydossetien og Abkhasien. Han ville gerne vide, hvor hårdt man fra EU's side står på kravet om, at Rusland opgiver anerkendelsen af de to udbryderregioner og følger op på den EU-sanktionerede fredsaftale.

Udenrigsministeren sagde, at vi ville søge at få de krav, der opstilles i energicharteret, indbygget i samarbejdsaftalen med Rusland. Man må ikke bruge energileverancer til politiske formål.

I den forbindelse gjorde udenrigsministeren Jeppé Kofod opmærksom på, at premierminister Putin ikke kunne siges at have brugt Gazprom politisk over for Ukraine, idet han havde sagt, at hvis landet ikke betalte sin regning, ville det ikke få mere gas. Det var et kommercielt synspunkt. Og da Ukraine i aller sidste øjeblik betalte, fik det gas.

Udenrigsministeren bekræftede i svaret til Lone Dybkjær, at vi på grund af de havretlige regler ikke kunne sige nej til Nord Stream, idet vi kun kan sige nej, hvis ledningen ikke opfylder de tekniske og miljømæssige krav, hvilket den gør. Linjeføringen er blevet ændret, så den tager hensyn til fiskeriet omkring Bornholm, og de bornholmske fiskere, som bliver generet, får erstatning. Hvis vi havde sagt nej, ville det have været en politisk beslutning, og da gas er en handelsvare, ville det være i modstrid med WTO's regler.

NOT Udenrigsministeren lovede Lone Dybkjær et notat fra Energistyrelsen, hvori man redegjorde for kriterierne for godkendelse. Man kunne også godt oplyse, hvor meget gas der forventes leveret fra Rusland til EU i år, i år 2015 og i år

2020. Vores politik er, at EU ikke må være afhængig af én leverandør af energi. Det er bl.a. derfor, vi går ind for vedvarende energi og energieffektivitet.

I sit svar til Michael Aastrup Jensen sagde udenrigsministeren, at vi selvfølgelig står fast på Georgiens integritet. Det arbejder vi med i vores samtaler med Rusland. Udenrigsministeren tilføjede, at han selv for nylig havde været i Abkhasien, men han måtte erkende, at der var en meget fastfrosset situation.

Anne Grete Holmsgaard spurgte, om man i henhold til havretskonventionen kunne stille andre end tekniske og miljømæssige krav, når rørledningen går igennem internationalt farvand. Hun nævnte, at det ville være en billigere løsning at udbygge den eksisterende ledning, som går over land, men det er Rusland ikke interesseret i, for så får de lande, hvorigennem rørledningen går – bl.a. Ukraine – mulighed for at opkræve transitafgifter. Problemet er, at man kører de baltiske lande og Polen ud på et sidespor. Hun spurgte, om man kan stille krav om, at der også bliver en forbindelse til de baltiske lande.

Jeppe Kofod fandt det grotesk, at det er premierminister Putin, der på Gazproms vegne rykker for betalingen. Men selvfølgelig skal landene betale for den gas, de bruger. Han spurgte, om der er mulighed for at opkræve transitafgift, når ledningen går gennem internationalt farvand. Han mente ikke, vi i sidste instans kunne sige nej til gasledningen, men processen er vigtig, idet vi må have en fælles EU-politik over for Rusland.

Bjarne Laustsen vidste fra Fødevarerudvalgets rejse til Rusland, at Rusland ikke er selvforsynende med fødevarer og derfor fører en protektionistisk politik, som er ganske uhensigtsmæssig. Vi må forsøge at overbevise russerne om, at handelen mellem landene skal foregå frit og uden barrierer. Det er f.eks. helt umuligt at eksportere svinekød til Rusland. Rusland opfører sig også uanstændigt i forhold til fisk, idet landet er ved at opbygge sin egen højsøflåde. Det seneste eksempel på russisk protektionisme er, at man nu har indført en særlig afgift på øl.

Lone Dybkjær spurgte, hvad det er i havretskonventionen, der gør, at vi ikke har nogen indflydelse på linjeføringen. Hun præciserede, at hun ikke så meget var interesseret i, hvor meget gas vi får fra Rusland, som i, hvem der kan lukke for hanen. Kan vi få en garanti for, at Rusland ikke lukker for hanen til et land, som betaler sine regninger?

Udenrigsministeren svarede Anne Grete Holmsgaard, at han bekendt kunne man i henhold til havretskonventionen kun stille tekniske og miljømæssige krav, men alt det ville fremgå af det notat, han havde lovet Lone Dybkjær. Europaudvalget bestemmer selv, hvad det gerne vil have oplyst i notatet, f.eks. hvem der kan lukke for hanerne.

Da der er tale om et kommercielt projekt, kan man ikke forlange stikledninger til lande, hvis det ikke er rentabelt.

Udenrigsministeren indrømmede i svaret til Jeppe Kofod, at det var politikere, der havde lavet havretskonventionen, men når den er trådt i kraft, er overhol-

delsen af den ikke en sag, som kommer på ministrenes bord. Først i det øjeblik hvor reglerne misbruges politisk, må vi træffe vore forholdsregler.

Vi får faktisk transitafgifter, når ledningen går igennem vort søterritorium.

Udenrigsministeren var helt enig med Bjarne Laustsen i, at handel skal foregå uden barrierer. Derfor ønsker vi også på sigt en frihandelsaftale med Rusland og ønsker Rusland med i WTO, for så gælder der samme vilkår for alle.

8. Hviderusland

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2973+2974 – bilag 3 (sammenotat side 16)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 303 (side 1974, senest behandlet i

EUU 10/3-09)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

9. Afghanistan

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2973+2974 – bilag 3 (samlenotat side 18)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 58 (side 117, senest behandlet i EEU 23/10-09)

EUU alm. del (09) – bilag 13 (side 1601, behandlet i EEU 11/9-09)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Per Clausen spurgte, hvordan de seneste begivenheder i Afghanistan havde påvirket EU's muligheder for at fortsætte sin indsats i Afghanistan, hvor sikkerhedssituationen er værre end nogen sinde. Han mente ikke, udgangen på præsidentvalget var optimal, når den eneste modkandidat havde trukket sig.

Lone Dybkjær ville gerne høre lidt om den generelle udvikling i Afghanistan.

Michael Aastrup Jensen syntes, det var rigtigt positivt, at udenrigsministeren fortsatte sin hårde linje med at få resten af EU's medlemslande til at leve op til vore løfter om at sende 400 politifolk til Afghanistan. Han spurgte, hvilke lande der er skurkene.

Udenrigsministeren indrømmede, at der havde været temmelig meget kludder i Afghanistan, hvor præsidenten kun var nået op over 50 pct. af stemmerne i første valgrunde ved hjælp af svindel. Men vi skal huske, at vi ikke gik ind i Afghanistan for at sikre en anden valgrunde, men for at sikre, at Afghanistan ikke blev træningsbase for Taleban og Al-Qaeda. Der er også terrorister andre steder, men i Afghanistan var det et helt land, der gav dem husly.

Udenrigsministeren ville nøddigt i et offentligt møde, som blev transmitteret i Folketingets egen tv-kanal, nævne bestemte lande, som ikke levede op til deres forpligtelse, men udvalget kunne jo bede om en oversigt over, hvor mange politifolk der var sendt fra de forskellige lande.

Per Clausen syntes ikke om, at udenrigsministeren i sit svar slog Taleban og Al-Qaeda sammen.

Udenrigsministeren mente ikke, diskussionen om Taleban og Al-Qaeda hørte hjemme her, men Per Clausen må da være klar over, at Taleban samarbejder med Al-Qaeda.

10. (Evt.) Somalia (våbenembargo og sanktioner)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2009) 0393

Rådsmøde 2973+2974 – bilag 3 (samlenotat side 20)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

11. Religionsfrihed

– Rådskonklusioner

Rådsmøde 2973+2974 – bilag 3 (samlenotat side 23)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Lone Dybkjær pegede på, at spørgsmålet om religionsfrihed pludselig er blevet aktuelt, fordi Menneskeretsdomstolen har forbudt Italien at anbringe kors i skolerne. Det var for hende fuldstændig uforståeligt.

Michael Aastrup Jensen syntes, det var positivt, at regeringen lægger op til, at vi endnu engang slår fast, at der er en balance mellem religionsfrihed på den ene side og ytringsfrihed på den anden side. Når man hører kolleger fra andre EU-lande, er det, som om religionsfriheden nogle gange overdøver ytringsfriheden.

Pia Adelsteen syntes, det var fint, at man tog emnet op, men mente egentlig ikke, det burde være nødvendigt. Hun mente, ytringsfriheden var mindst lige så vigtig.

Udenrigsministeren interesserede sig meget for religionsfrihed og sagde, at han slet ikke forstod den dom, som Europarådets menneskeretsdomstol forleden dag havde afsagt vedrørende brugen af kors i de italienske skoler, som har hængt i skolerne siden 1500-tallet. Han kunne ikke gå med til, at vi fik et kulturløst Europa, fordi nogle har en anden kultur end man har i Europa.

Udenrigsministeren mente, Pia Adelsteen kunne være godt tilfreds med den tekst, udenrigsministrene ville vedtage, og citerede på engelsk dele af den, hvor man talte om "deep concern" for "defamation of religion", men samtidig nævnedes man ytringsfriheden og sagde, at religionsfriheden ikke må udhule ytringsfriheden. Guderne må beskytte sig selv. Vi beskytter menneskene.

Per Clausen syntes, ytringsfrihed og religionsfrihed var to sider af samme sag. Han var enig med udenrigsministeren i, at det ikke tjener noget fornuftigt formål at fjerne alle symboler fra skolerne i Italien.

Lone Dybkjær spurgte, hvad der de facto vil ske i Italien, efter at den nævnte dom er faldet. Skal italienerne pille deres kors ned, eller er der et eller andet sted, hvor man kan appellere. Hun mente heller ikke, man skal gøre Europa kulturløst.

Udenrigsministeren pointerede, at det var Europarådets Menneskeretsdomstol, som havde afsagt den nævnte dom. Derfor mente han, det måtte være op til de danske repræsentanter i Europarådets parlamentariske forsamling at tage sagen op, så man kunne lave en tekst, hvor man tog afstand fra dommen.

Udenrigsministeren ville ikke gå ind i en akademisk diskussion med Per Clausen, men begrebet "defamation" må ikke udvides til, at man ikke må kritisere religionerne, for så havde vi ikke haft en Erasmus af Rotterdam eller en Martin

Luther, og vi havde ikke fået indført protestantismen i Danmark. Man må heller ikke bruge "defamation" til at udhule ytringsfriheden. Men religiøse mindretal skal have lov til at have deres religion i fred.

Michael Aastrup Jensen lovede som formand for den danske repræsentation i Europarådets parlamentariske forsamling, at Danmark i den førstkomende samling ville tage sagen op, idet han var fuldstændig på linje med udenrigsministeren med hensyn til, at det var utilstedeligt at forbyde kors i italienske skoler.

12. Den Europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP)

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2973+2974 – bilag 3 (sammenotat side 25)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 58 (side 122, senest behandlet i EUU 23/10-09) (ikke omtalt)

EUU alm. del (08) – bilag 444 (side 1206, behandlet i EUU 15/5-09)

Udenrigsministeren: På det fælles møde for forsvars- og udenrigsministre forventes det, at man bl.a. vil drøfte ESDP-operationer og civil kapacitetsopbygning. Rådet ventes også at vedtage en erklæring i anledningen af, at det er ti år siden, ESDP'en blev oprettet. Det forventes, at erklæringen bliver af meget overordnet karakter.

Angående de igangværende operationer vil jeg vende tilbage til dette, når jeg på vegne af forsvarsministeren redegør for dette punkt. Der vil formentlig også være en drøftelse af mulighederne for en ny ESDP-mission til Somalia med henblik på kapacitetsopbygning og træning. Missionen vil primært skulle stå for træning af den somaliske hær og sandsynligvis finde sted i et naboland. Baggrunden for forslaget er naturligvis den vanskelige politiske og sikkerhedsmæssige situation i Somalia.

Tilgangen ligger fint i forlængelse af Danmarks øgede fokus på Somalia, hvor vi forsøger at samle den politiske, bistandsmæssige og sikkerhedsmæssige indsats i Somalia under en samlet strategisk ramme. Den danske indsats fokuserer på kapacitetsopbygning af de somaliske institutioner, genopbygning, sikkerhedssektorreform, nærområdeindsatsen og en humanitær indsats. Det sker i tæt samarbejde med EU og FN samt de subregionale afrikanske organisationer, der arbejder med konflikten i Somalia.

Det forekommer mest sandsynligt, at EU's mulige mission vil have militær karakter. Danmark vil i så fald være forhindret i at deltage på grund af forsvarsforbeholdet.

Vedrørende civile kapaciteter forventes drøftelsen at dreje sig om, hvordan man kan skaffe mere personel til ESDP'ens missioner, der er en væsentlig udfordring for ESDP'en. Udover flere bidrag forventes problemet løst ved hjælp af en mere systematisk tilgang til rekruttering, træning og deployering.

Jeg forventer, at vi også vil komme ind på bemanningssituationen for EU's politimission i Afghanistan. Fra dansk side har vi som bekendt arbejdet for, at EU leverer på løfterne i forhold til EUPOL om at sende 400 politifolk ud. Der blev afholdt en konference om netop dette i tirsdags i Bruxelles, hvor der blev givet positive tilkendegivelser fra flere medlemslande i forhold til at sende flere politifolk og civile rådgivere til missionen.

Jeg kan oplyse, at vi fra dansk side ser på muligheden for at sende op til yderligere seks danske politifolk. På den civile del undersøger vi også mulighederne for at sende yderligere to eller tre rådgivere. Det vil udover missionschef Kai Vittrup i givet fald bringe det danske bidrag op på i alt 26 udsendte, hvoraf 20 vil være politifolk og 5-6 civile rådgivere.

Med de tal, der kom frem på konferencen, ser det ud til, at vi kommer op på den rigtige side af 300. EU er altså stadig væk langt fra målet, men indsatsen går trods alt i den rigtige retning.

I forlængelse heraf forventes det, at også det nye koncept for EU's Civilian Response Teams vil blive drøftet. Blandt emnerne er en fordobling af puljen af tilgængeligt personel, fra 100 til 200 mand.

På vegne af forsvarsministeren skal jeg beklage, at han desværre ikke havde mulighed for at deltage i denne orientering. I det omfang udvalget ønsker yderligere oplysninger, skal jeg sige fra forsvarsministeren, at han naturligvis vil være klar til at besvare skriftlige spørgsmål.

På rådsmødet den 17. november vil EU's forsvarsministre traditionen tro drøfte militære operationer og udviklingen af militære kapaciteter. Endelig vil der være en uformel frokostdrøftelse af de forsvarsmæssige aspekter af Lissabontraktaten.

Som jeg nævnte under min egen orientering, vil der også være et fælles møde mellem forsvars- og udenrigsministrene, hvor vi bl.a. vil drøfte situationen i Bosnien.

Der vil på mødet blive vedtaget konklusioner, der gør status for ESDP'en.

I forhold til militære operationer vil fokus være på indsatserne i Bosnien og ud for Somalias kyst.

Operation ATALANTA – som er EU's operation til beskyttelse af nødhjælp og bekæmpelse af pirateri ud for Somalias kyst – forløber efter planen. Der er i øjeblikket 7 flådefartøjer og 3 overvågningsfly indsat i operationen.

Vi kan konstatere, at ATALANTA har haft en positiv effekt på de aktuelle problemer. Forsvarsforbeholdet udelukker jo dansk deltagelse.

Operationens mandat ventes forlænget frem til december næste år, og det fornyede mandat kommer muligvis også til at omfatte andre opgaver som f.eks. rapportering om ulovligt fiskeri og kapacitetsopbygning i forhold til lokale maritime myndigheder.

Situationen i Bosnien – herunder fremtiden for operation ALTHEA – vil som sagt blive drøftet på det fælles møde mellem forsvars- og udenrigsministrene. Der er i øjeblikket knap 2.000 styrker i operationen fra 20 medlemslande og 5 tredjelande.

Mens der fortsat ventes på en afklaring af fremtiden for den høje repræsentants kontor, forventes drøftelserne om ALTHEA-operationen at fokusere på, hvorledes man bedst muligt opnår en sikker og fredelig overgang til en kapacitetsopbygnings- og træningsmission.

Blandt forsvarsministrene vil der som før nævnt være en uformel frokostdrøftelse af de forsvarsmæssige aspekter af Lissabontraktaten.

Lissabontraktaten vender ikke op og ned på EU's forsvarssamarbejde. Samarbejdet bevarer dets mellemstatslige karakter, og det vil naturligvis fortsat være medlemslandene selv, der fastsætter omfanget af deres engagement.

Jeppe Kofod konstaterede, at vi i Somalia ser et eksempel på, at vort forsvarsforbehold virker mod danske interesser, og pegede på, at når Lissabontraktaten træder i kraft, vil vi se endnu flere af sådanne sager. Det illustrerer behovet for at komme af med forsvarsforbeholdet så hurtigt som muligt.

Udenrigsministeren var enig med Jeppe Kofod i, at vores forsvarsforbehold er dårligt, og bekræftede, at der i fremtiden vil komme flere tilfælde, hvor det vil forhindre os i at deltage i fælles EU-missioner.

Jeppe Kofod mente, ESDP bliver et endnu vigtigere emne, når Lissabontraktaten træder i kraft og EU får opbygget sin fælles udenrigstjeneste under den høje repræsentants ledelse. Det emne mente han, Europaudvalget på et tidspunkt burde have en ordentlig drøftelse af med udenrigsministeren.

Han syntes, det var helt i orden, at vi skal af med forsvarsforbeholdet, men som det er nu, kan vi ikke deltage i EU's operationer, men vi betaler til dem.

Per Clausen opfordrede de partier, der går ind for en ophævelse af de danske forbehold til at tage en folkeafstemning herom hurtigt, f.eks. til foråret.

Bjarne Laustsen ville også gerne have fjernet forsvarsforbeholdet.

Kim Mortensen spurgte i forbindelse med forsvarsforbeholdet – som et bredt flertal i Folketinget ønsker at afskaffe – om det ikke er et skisma, at der kommer flere og flere EU-missioner, som vi ikke kan deltage i, men som vi er med til at finansiere.

Pia Adelsteen pegede på, at Jeppe Kofod og Kim Mortensen gjorde sig skyldige i en misforståelse. Når vi ikke er med i en EU-mission, betaler vi heller ikke til den.

Lone Dybkjær sagde for en ordens skyld, at hun også mente, vi skulle have en folkeafstemning om afskaffelse af forsvarsforbeholdet.

Udenrigsministeren gav Pia Adelsteen ret i, at når vi ikke deltager i en mission, betaler vi heller ikke til den.

13. Integration af maritim overvågning

– *Rådskonklusioner*

KOM (2009) 0538

Rådsmøde 2973+2974 – bilag 3 (samlenotat side 28)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

14. Mellemøsten

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2973+2974 – bilag 4 (tillæg til samlenotat)

EUU alm. del (09) – bilag 44 (henvendelse af 21/10-09 fra danske NGO'er vedr. EU's relationer til Israel)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (09) – bilag 58 (side 120, seneste behandling i EUU 23/10-09)

EUU alm. del (08) – bilag 477 (side 1406, behandlet i EUU 12/6-09)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Per Clausen henviste til, at i første omgang havde Israel sagt nej til at medvirke til Goldstonerapporten, og da den fremkom, havde man kritiseret den for at være ensidig. Han spurgte, hvad Danmarks begrundelse var for ikke at stemme for, at man skulle arbejde videre med Goldstonerapporten, og hvad det er i Goldstonerapporten, der ikke passer.

Jeppe Kofod syntes, det var vigtigt at holde fast i Folketingets vedtagelse fra april måned, hvor vi siger, at Danmark støtter, at det bliver undersøgt, hvad der er foregået i Gaza på begge sider, og at de, der måtte have begået forbrydelser, bliver stillet til regnskab. På den baggrund spurgte han, hvordan man vil forfølge den linje, efter at Danmark har undladt at støtte en videreførelse af Goldstonerapporten.

Udenrigsministeren nævnte, at der havde været en afstemning i FN, hvor vi forsøgte at få skabt en samlet position for EU. I det palæstinensiske oplæg gav man Israel hele ansvaret for krigen i Gaza og stillede kun krav til Israel om en opfølgning af Goldstonerapporten. Det gik vi sammen med de øvrige EU-lande imod, således at der kom til at stå, at både palæstinenserne og Israel skulle foretage undersøgelser. Men vi fik ikke pillet den sætning ud, der lægger hele skylden for krigen på Israel ud, idet der ikke stod noget om det, der var gået forud, nemlig missilerne. Derfor kunne vi ikke endossere Goldstonerapporten, men undlod at stemme.

Det er netop det, der er galt i Goldstonerapporten, tilføjede udenrigsministeren i sit svar til Per Clausen. Udenrigsministeren nævnte, at da den israelske udenrigsminister Liberman for nylig havde besøgt ham i København, havde udenrigsministeren kraftigt opfordret Liberman til at undersøge de anklager mod Israel, der ligger i Goldstonerapporten. Israel siger, at de selv foretager en undersøgelse, men det er en intern undersøgelse. For os er det vigtigt, at rapporten skal tages op i Menneskerettighedsrådet om 6 måneder.

Per Clausen var glad for at høre, at det stadig væk er regeringens politik, at der skal gennemføres en undersøgelse af de overtrædelser, der skete i for-

bindelse med Israels invasion af Gaza – både før, under og efter invasionen. Han spurgte, hvordan det går med den undersøgelse. Han var helt enig med udenrigsministeren i, at der var gået noget forud. I Mellemøsten er der altid sket noget tidligere. Men spørgsmålet er, om det gjorde invasionen berettiget. Han mente, EU i Mellemøsten havde to standarder, idet man fører venskabelige samtaler med den israelske regering, som blokerer for en fredsløsning.

Udenrigsministeren stillede retorisk modspørgsmålet: Hvordan går det med en opfølgning af Goldstonerapporten i Gaza? Han gentog, at han mente, vi skal stille krav både til israelerne og til palæstinenserne. Vi skal ikke undlade at stille krav til palæstinenserne, fordi vi ved, de er håbløse. Israelerne siger, de er ved at foretage en intern undersøgelse, og det har de et halvt år til. Vi skal holde øje med, hvilket resultat den undersøgelse når frem til. Israel mener også, Vesten opererer med dobbeltstandarder, idet vi stiller større krav til Israel.

Per Clausen sagde, at det ikke var nødvendigt for ham at opfordre regeringen til at kritisere Hamas. Det kunne den danske regering sagtens selv finde ud af.

16. Siden sidst:

Mundtlig orientering om væsentlige, verserende retssager ved EF-Domstolen på Udenrigsministeriets område:

a) C-139/07 P, Technische Glaswerke

EUU alm. del (09) – bilag 70 (notat af 10/11-09 om intervention i sagen)

b) C-514/07 P, C-528/07 P og C-532/07 P, API

EUU alm. del (072) – bilag 392 (notat af 11/8-08 om intervention i sagen)

c) C-28/08 P, Bavarian Lager

EUU alm. del (09) – bilag 72 (notat af 10/11-09 om intervention i sagen)

Udenrigsministeren: Vi er jo blevet enige om at styrke orienteringen af Europaudvalget om væsentlige, verserende retssager. Det er det, jeg gør nu.

Som I ved, er mest mulig aktindsigt i EU en dansk prioritet. Der er anvendt en tostrengt strategi for at sikre mest mulig åbenhed i EU, også i forhold til aktindsigt: 1) juridisk har regeringen givet det prioritet at deltage i en række retssager ved EF-Domstolen om fortolkningen af forordning om aktindsigt; 2) politisk deltager regeringen aktivt i de igangværende forhandlinger om en ændring af forordningen om aktindsigt.

I dag vil jeg orientere om tre væsentlige retssager ved Domstolen, som vedrører fortolkningen af forskellige undtagelsesbestemmelser i forordningen om aktindsigt. Det er første gang, at jeg har fornøjelsen af at orientere udvalget i overensstemmelse med den nye beretning om EF-Domstolen.

De tre retssager, som jeg vil orientere om i dag, er alle appelsager, som af Domstolen betragtes som principielle. Derfor behandles de af Domstolens store afdeling med deltagelse af 13 dommere. Den mundtlige forhandling af sagerne blev slået sammen og fandt sted den 16. juni i år. Generaladvokaterne har alle offentliggjort deres forslag til afgørelse. Domstolen har endnu ikke meddelt tidspunktet for afsigelse af dom i sagerne. Udenrigsministeriet holder løbende udvalget orienteret om bl.a. domsafsigelser i retssager, som regeringen deltager i, ved oversendelse af den ugentlige liste over judicielle aktiviteter i sager af dansk interesse. Den er sendt over den 10. november.

Og nu kort om selve sagerne, idet jeg for de nærmere detaljer henviser til de notater, som I allerede har fået.

I de tre sager har regeringen bl.a. argumenteret for: 1) at undtagelserne i forordning om aktindsigt skal fortolkes indskrænkende; 2) at der gælder et ubetinget krav om, at der foretages en konkret og individuel undersøgelse af hvert enkelt

dokument, som der anmodes om aktindsigt i. En sådan fortolkning vil nemlig betyde, at der gives mest muligt aktindsigt i dokumenter i EU.

Under sagernes forhandling har Kommissionen og Rådet gjort gældende, at der er særlige hensyn, som tilsiger en bredere anvendelse af forordningens undtagelsesbestemmelser. Det er fornemmelsen, at en ikke uvæsentlig motivation for denne holdning er, at EU-institutionerne finder det ressourcemæssigt byrdefuldt at foretage en konkret og individuel vurdering ved behandlingen af de enkelte anmodninger om aktindsigt. Det er jo også tilfældet.

Under sagernes forhandling har UK støttet EU-institutionernes fortolkning. Den finske og svenske regering har argumenteret som den danske regering.

Der er allerede kommet forslag fra generaladvokaterne i de tre sager. Det tyder foreløbigt på, at der er støtte til den danske fortolkning, altså om ikke at fortolke forordningen indskrænkende.

Endelig bemærker jeg, at Domstolen de seneste par år har afsagt flere aktindsigtsvenlige domme om fortolkningen af forordning om aktindsigt. Jeg henviser til Udenrigsministeriets orientering om domspraksis af 29. januar 2008, som blev oversendt til udvalget i forbindelse med Kommissionens grønbog om revision af forordning om aktindsigt. Vi må så håbe, at den hidtidige linje fra Domstolen bliver fastholdt i de tre verserende sager. Fra dansk side har vi gjort, hvad vi kan, for at påvirke resultatet i den rigtige retning.

Anne Grete Holmsgaard takkede for udenrigsministerens orientering om verserende retssager. Hun håbede, det lykkedes at få Domstolen til at fastholde, at undtagelsen fra forordningen om aktindsigt skal fortolkes indskrænkende.

Lone Dybkjær takkede for den nyttige orientering om verserende retssager.

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 2975 (økonomi og finans – budget) den 19. november 2009

Finansministeren: Indledende kan jeg sige, at rådsmødet Økofin-Budget er blevet flyttet fra torsdag den 19. november til onsdag den 18. november på grund af mødet i Det Europæiske Råd den 19. november 2009. I samlenotatet er der således henvist til en forkert mødedato, da det blev udsendt, før rådsmødet blev flyttet.

Jeg vil i dag forelægge i alt tre punkter for Europaudvalget. To punkter til orientering og et punkt til forhandlingsoplæg.

Det første vedrører præsentation af Revisionsrettens årsrapport om budgetgennemførelsen for 2008. Det andet punkt drejer sig om Kommissionens ændringsbudget nr. 10 til EU's budget for 2009. Disse to punkter forelægger jeg til orientering.

Det tredje punkt drejer sig om Rådets andenbehandling af EU's budget for 2010. Dette punkt forelægger jeg til forhandlingsoplæg. I forbindelse med denne forelæggelse vil jeg også omtale finansieringen i 2010 af EU's genopretningsplan, som jeg vil behandle som en integreret del af budgettet.

1. Revisionsrettens årsberetning om budgetgennemførelsen i 2008

– Præsentation

Rådsmøde 2975 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Finansministeren: På Økofin den 18. november ventes Revisionsretten at præsentere årsberetningen om budgetgennemførelsen i regnskabsåret 2008 med tilhørende revisionserklæring.

Årsberetningen blev først offentliggjort i tirsdags, så jeg vil nøjes med at omtale de vigtigste resultater af Revisionsrettens arbejde.

Revisionserklæringen om regnskabernes rigtighed er – for andet år i træk – positiv og uden forbehold. Der er med andre ord tale om en blank erklæring.

Revisionserklæringen om lovligheden og rigtigheden af de betalinger, der ligger til grund for regnskabet, er positiv for så vidt angår EU's egne indtægter og lidt under halvdelen af udgiftsområderne. Selv om Retten atter peger på forbedringer, er revisionserklæringen fortsat negativ for lidt over halvdelen af udgiftsområderne.

Samlet set bemærker Revisionsretten, at omfanget af fejl i betalingerne er faldet i de seneste år som følge af forbedringer i budgetforvaltningen, men der er stadig for mange fejl på nogle områder.

Der skal ikke drages konklusioner på mødet i Økofin. Det vil først skulle ske på mødet i februar måned til næste år.

På mødet i Økofin vil vi fra dansk side tage Revisionsrettens præsentation af årsberetningen til efterretning.

Herefter påbegynder Rådets budgetudvalg behandlingen af årsberetningen med henblik på udformningen af den traktatbestemte henstilling fra Rådet til Europa-Parlamentet om meddelelse af decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet.

Det er Parlamentet, der træffer afgørelsen om decharge. Rådets henstilling, der indeholder en række anbefalinger og synspunkter, indgår som en del af Parlamentets beslutningsgrundlag.

Jeg vender derfor tilbage til sagen, når regeringen forelægger sit forhandlingsoplæg om Rådets dechargehenstilling, hvilket forventes at ske forud for Økofin den 16. februar.

Pia Adelsteen betegnede det som positivt, at der var sket en forbedring af EU's budgetopfølgning, men Dansk Folkeparti kan ikke acceptere, at der fortsat er rod i nogle af regnskaberne.

Finansministeren delte Pia Adelsteens glæde over, at det går den rigtige vej. Han syntes også, vi kunne tillade os at notere, at på det område, hvor vi har en dansk kommissær, er der for første gang en positiv erklæring på området landbrug og naturressourcer, mens der stadig er problemer på landdistriktsområdet.

2. Kommissionens ændringsbudget nr. 10 for EU's 2009-budget

– Vedtagelse

SEK (2009) 1464

Rådsmøde 2975 – bilag 1 (samlenotat side 5)

Finansministeren: Hvert år hen imod slutningen af året foretager Kommissionen en teknisk revision af skønnene for EU-budgettets indtægter og udgifter i det indeværende år.

I den forbindelse har vi netop i går modtaget reviderede skøn for EU-budgettets indtægter og udgifter i det indeværende år. Tallene er derfor meget nye. I forhold til det samlenotat, udvalget har modtaget, er de nye tal følgende:

For det første opjusterer Kommissionen nu de forventede indtægter med i alt ca. 241,6 mio. euro.

For det andet reducerer Kommissionen nu betalingsbevillingerne i 2009 med i alt 3,2 mia. euro.

På baggrund af den opdaterede revision, medfører ændringsbudget nr. 10 nu et lavere finansieringsbehov for EU på i alt godt 3,4 mia. euro.

Samlet betyder den opdaterede revision, at Danmarks EU-bidrag for 2009 forventes at falde med 485 mio. kr. Det danske EU-bidrag i 2009 skønnes herefter at blive 19,3 mia. kr.

Fra dansk side kan vi støtte Kommissionens forslag, da der primært er tale om en teknisk justering på baggrund af de hidtidige implementeringserfaringer fra 2009.

Som en kommentar til forslaget kan man sige, at den store tilbagebetaling illustrerer vigtigheden af at sikre realistiske forventninger til betalingsniveauet, når man fastlægger budgettet.

Pia Adelsteen var enig med finansministeren i, at det havde været bedre, om budgettet havde været mere retvisende fra starten af. Men det er da positivt, at Danmark får 485 mio. kr. tilbage.

Finansministeren bekræftede, at vi stadig ønsker et så retvisende budget som overhovedet muligt på de forskellige områder.

FO 3. Rådets 2. behandling af EU's budget for 2010

– Vedtagelse

SEK (2009) 1133

SEK (2009) 1462

Rådsmøde 2975 – bilag 1 (samlenotat side 10)

Rådsmøde 2975 – bilag 2 (Finansudvalgets indstilling vedr. EU-budgettet for 2010)

EUU alm. del (08) – bilag 447 (note af 25/6-09 vedr. teknisk gennemgang af EU's budget)

EUU alm. del (08) – bilag 449 (Finansudvalgets indstilling af 25/6-09 til Europaudvalget vedrørende EU-budgettet for 2010)

EUU alm. del (08) – bilag 387 (beretning nr. 6 af 20/5-09 om discharge til Kommissionen for gennemførelsen af EU's budget)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 491 (side 1506 FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 26/6-09)

EUU alm. del (08) – bilag 370 (side 1161 behandlet i EEU 30/4-09)

EUU alm. del (08) – bilag 302 (side 874 behandlet i EEU 27/2-09)

Finansministeren: Denne sag forelægges til forhandlingsoplæg.

Rådet gennemfører den 18. november sin anden og sidste behandling af EU's budget for 2010. I tilknytning til mødet afholdes et samråd med Parlamentet med henblik på at søge at indgå en budgetaftale for 2010.

Denne aftale vil så i givet fald blive endeligt vedtaget i forbindelse med Parlamentets andenbehandling af budgettet i december, hvor Parlamentet også endeligt beslutter budgettet for de dele, hvor der ikke er indgået en aftale med Rådet.

Budgettet for 2010 fastlægges inden for de finansielle perspektiver for 2007-13. Der sondres mellem forpligtelsesbevillinger, som kan sammenlignes med en tilsagnsramme, og betalingsbevillinger, som udtrykker de faktiske betalinger.

Forpligtelsesbevillingerne var i Kommissionens oprindelige budgetforslag på 138,6 mia. euro, svarende til en stigning på 1,1 pct. i forhold til 2009. Rådet reducerede ved sin førstebehandling forpligtelserne i forhold til Kommissionens oprindelige budgetforslag med 1,4 mia. euro. Efterfølgende har Kommissionen revideret sit budgetforslag ved de såkaldte ændringskrivelser, så forpligtelserne ligger ca. 3 mia. euro over niveauet i Rådets førstebehandling. I Kommissionens ændringskrivelser indgår bl.a. bevillinger til den økonomiske genopretningsplan. Den vil jeg komme tilbage til senere.

Parlamentet valgte ved sin førstebehandling sidst i oktober, at forhøje forpligtelserne til ca. 140,9 mia. euro, hvilket er ca. 700 mio. euro mere end i Kommissionens budgetforslag.

Med hensyn til betalingsbevillingerne var de i Kommissionens oprindelige budgetforslag på 122,3 mia. euro, men blev ved de efterfølgende ændringsskrivelser ændret til 123,0 mia. euro. Rådet reducerede betalingerne til ca. 120,5 mia. euro, mens Parlamentet i sin førstebehandling hævede betalingerne til ca. 127,5 mia. euro.

Parlamentets førstebehandling indebærer traditionelt markant højere betalingsbevillinger end både Kommissionens og Rådets forslag. Jeg fristes til at sige, at der er tale om et bevidst ønske om at skabe sig et gunstigt udgangspunkt for forhandlingerne med Rådet, da mange medlemslande vil være bekymret for at få fastlagt betalingsniveauet for højt.

Dette betyder også, at niveauet for betalingsbevillinger bliver et af de væsentligste punkter i forhandlingerne mellem Rådet og Parlamentet. Regeringen finder, at Rådets forslag indeholder den mest realistiske budgettering.

FO Fra dansk side arbejder vi ligesom de foregående år ud fra nogle grundlæggende principper i forhandlingerne om EU's budget for 2010:

For det første lægger vi afgørende vægt på budgetdisciplin, som bl.a. skal sikre et tilstrækkeligt råderum til at tage højde for uforudsete udgifter.

For det andet skal budgettet være retvisende og realistisk, så det undgås, at der henstår store uforbrugte midler ved udgangen af året.

Generelt om Rådets andenbehandling må man sige, at den vil tage udgangspunkt i den enighed, der blev opnået i forbindelse med Rådets førstebehandling i juli måned. Ud fra dette udgangspunkt tager man så stilling til eventuelle ny forhold, der er kommet op, f.eks. i kraft af Kommissionens ændringsskrivelser og Europa-Parlamentets førstebehandling.

I forhold til de enkelte udgiftskategorier vil regeringen lægge vægt på følgende:

For så vidt angår kategori 1a forventer jeg, at Rådet stort set vil bekræfte sin enighed fra førstebehandlingen. I forhold til førstebehandlingen er der dog tre ting, som er værd at bemærke i forhold til kategori 1a.

For det første indeholder Kommissionens ændringsskrivelse nr. 2 forslag om i 2010 at tilføre 1.587 mio. euro under kategori 1a til energiprojekter i forbindelse med den økonomiske genopretningsplan.

I forbindelse med den økonomiske genopretningsplan er der planlagt afsat i alt 3.980 mio. euro til energiprojekter, hvoraf 2.000 mio. euro blev afsat i 2009. Med Kommissionens forslag om at afsætte de 1.587 mio. euro i 2010, vil de resterende 393 mio. euro til genopretningsplanen skulle findes enten i kraft af ændringsbudgetter i løbet af 2010 eller som en del af budgetproceduren for 2011.

De 1.587 mio. euro i 2010 kan ikke indeholdes inden for loftet under kategori 1a. Loftet for kategori 1a foreslås derfor hævet med de 1.587 mio. euro, hvilket udlignes af tilsvarende reduktioner i lofterne for kategori 1b, kategori 2 og kategori 5 i årene 2009 og 2010.

For det andet indeholder Kommissionens ændringsskrivelse nr. 2 forslag om at afsætte en reserve på 75 mio. euro i 2010 til fortsat dekommissionering af atomkraftværket Kozloduy i Bulgarien.

Atomkraftværket blev lukket i forbindelse med Bulgariens optagelsesforhandlinger med EU, og EU har i perioden 2007-2009 støttet dekommissioneringen med i alt 210 mio. euro. Fra dansk side vil vi ikke modsætte os at fortsætte støtten til dekommissioneringen, såfremt der tegner sig et flertal for at yde støtten.

For det tredje har Europa-Parlamentet i sin førstebehandling accepteret en række af Rådets reduktioner i bevillinger til administrative budgetlinjer under kategori 1a. Rådet vil tage højde for dette i sin andenbehandling.

Om Parlamentets førstebehandling kan jeg sige, at det har øget bevillingerne til kategori 1a. Bl.a. har Parlamentet i 2010 afsat det fulde restbeløb på 1.980 mio. euro til finansiering af den økonomiske genopretningsplan. I forhold til Kommissionens forslag budgetterer Parlamentet dermed 393 mio. euro ud over loftet i kategori 1a uden at foreslå tilsvarende reduktioner i andre budgetkategorier.

Et centralt punkt i forhandlingerne mellem Rådet og Parlamentet må derfor forventes at blive drøftelserne om finansiering af disse udestående 393 mio. euro. En løsning vil sandsynligvis kombinere flere elementer.

For det første kan Kommissionen formentlig finde yderligere nogle penge. I går fik vi således besked om, at man formentlig ville kunne finde yderligere 135 mio. euro fra kategori 2 i 2009.

Herudover kan fleksibilitetsinstrumentet komme på banen, idet man samlet kan finde op til 310 mio. euro her. Endelig kan en del af finansieringen også skydes til 2011. Regeringen vil gå konstruktivt ind i arbejdet for at finde et kompromis, der kan skabe flertal i Rådet og en aftale med Parlamentet.

For god ordens skyld vil jeg lige påpege, at jeg hermed også har søgt forhandlingsmandat om ændringer af lofterne i de finansielle perspektiver for 2007-2013, der tilvejebringer 2010-finansieringen af genopretningsplanen, da spørgsmålet er en integreret del af budgetforhandlingen. Forslaget om ændring af lofterne vil senere skulle vedtages som et A-punkt på et rådsmøde.

Regeringen vil endvidere om muligt lægge vægt på den traditionelle prioritering af forskningsmidlerne, selv om sandsynligheden taler for, at man vil finde en løsning, der behandler alle programmer i kategorien ensartet.

I øvrigt udgøres kategori 1a af ikke-obligatoriske udgifter, hvor Parlamentet har det sidste ord i budgetforhandlingerne. I tilfælde hvor budgetlofterne skal hæves, kræver det dog enighed mellem Rådet og Parlamentet.

For kategori 1b, der primært vedrører strukturfondene, vil regeringen lægge vægt på, at der afsættes realistiske betalingsbevillinger, så der undgås en ophobning af uforbrugte midler sidst på året.

Parlamentet har foreslået en meget markant stigning i betalingsbevillingerne, som er 2,5 mia. euro højere end Kommissionens forslag.

Erfaringen viser, at allerede Kommissionens forslag ofte er i den høje ende. For at undgå ophobning af uforbrugte midler vil regeringen derfor arbejde for at fastholde resultatet af Rådets førstebehandling, hvor der skete en begrænset nedjustering af betalingsbevillingerne.

Herudover støtter regeringen den begrænsede overførsel til kategori 1a, som Kommissionen lægger op til i forbindelse med finansieringen af den økonomiske genopretningsplan.

Kategori 2 dækker primært over udgifter til landbrugsordninger og fiskeri, som kan sammenlignes med lovbundne udgifter i den danske finanslovsproces. Kunsten er her at sikre en så retvisende budgettering som mulig.

I sin ændringsskrivelse for landbrugsudgifterne har Kommissionen blandt andet foreslået, at både forpligtelses- og betalingsbevillingerne til de generelle landbrugsudgifter øges med 265 mio. euro.

Denne stigning er en kombination af særlige foranstaltninger til mælkesektoren på i alt 280 mio. euro, samt et samlet fald på de øvrige landbrugsudgifter på i alt 15 mio. euro som følge af Kommissionens opdatering af markedsdata.

Regeringen kan tilslutte sig denne revision for så vidt angår den generelle opdatering. Vi er i udgangspunktet skeptiske over for de særlige foranstaltninger til mælkesektoren – i daglig tale mælkefonden. I Rådet må der dog realistisk forventes at være støtte til dette tiltag, og mælkefonden vil derfor efter al sandsynlighed blive en del af aftalen. Dette skal også ses i lyset af, at mælkefonden er en af Europa-Parlamentets hovedprioriteter.

Herudover finder regeringen, at der kan være grundlag for at reducere bevillingerne svarende til den reduktion, Rådet gennemførte i juli i forhold til Kommissionens daværende forslag. Regeringen kan dog støtte formandskabets kompromisforslag, hvor en del af disse reduktioner er rullet tilbage – blandt andet med henblik på at nå et samlet resultat med Europa-Parlamentet.

Endelig kan vi fra regeringen side støtte de ændringer i kategori 2, der foreslås som følge af finansieringen af den økonomiske genopretningsplan. Dette er i overensstemmelse med den aftale, der blev indgået på Det Europæiske Råd i foråret.

For kategori 3, som bl.a. vedrører RIA-området og forbruger og sundhed, lægger regeringen vægt på, at der sikres et råderum til uforudsete udgifter.

I sin førstebehandling foretog Rådet en marginal tilpasning af bevillingerne på 21 mio. euro i forhold til Kommissionens forslag. Dette var begrundet i en implementering, der erfaringsmæssigt har været lavere end forventet.

Parlamentets førstebehandling indebærer en reetablering af Kommissionens forslag. Herudover foreslår Europa-Parlamentet en stigning på ca. 3 pct. i forpligtelser og 7,5 pct. i betalinger.

Der lægges fra dansk side vægt på, at der sikres et råderum, som kan tage højde for uforudsete udgifter. Inden for dette vil Danmark prioritere RIA-området og forbrugerområdet.

For så vidt angår kategori 4 EU lægger regeringen særlig vægt på, at der sikres et tilstrækkeligt råderum til de uforudsete udgifter, som traditionelt ofte forekommer på det eksterne område.

Hvis der ikke er et vist minimum tilbage under rammen, vil det betyde, at der ikke er mulighed for at sætte ind med ekstra bevillinger til uforudsete udgifter i forbindelse med naturkatastrofer, krige osv.

I år foreslår Kommissionen afsat 95 mio. euro i forpligtelsesbevillinger til det palæstinensiske selvstyre. Derudover foreslår Kommissionen at afsætte 50 mio. euro til at hjælpe udviklingslande på klimaområdet.

Rådet foreslog i sin førstebehandling reduktioner på i alt 89 mio. euro i kategori 4. Rådet forventes i sin andenbehandling at kunne støtte de ekstra midler til Palæstina, mens et klart flertal af medlemslandene har afvist at afsætte midler specifikt til klimaområdet, før der er indgået en global aftale på området.

Europa-Parlamentet støttede ved sin førstebehandling Kommissionens ændringskrivelse nr. 1 og foreslog udover Kommissionens stigning yderligere en stigning i kategori 4 på 76 mio. euro, således at rammen udnyttes fuldt ud.

Såfremt det i forbindelse med indgåelse af en aftale med Parlamentet skulle vise sig muligt at få accepteret bevillinger på 50 mio. euro til klimaområdet, vil Danmark arbejde for dette.

For kategori 5 administration anlægger vi traditionelt en meget stram og budgetansvarlig holdning.

Regeringen vil derfor arbejde for, at Rådets førstebehandling så vidt muligt fastholdes, men da Parlamentet har det sidste ord i forhandlingerne, må det forventes, at det endelige resultat vil være nærmere Kommissionens oprindelige forslag end Rådets førstebehandling.

Vedrørende kategori 5 modtog vi i går et udkast til ændringskrivelse nr. 3, hvor Kommissionen foreslår, at der afsættes 25 mio. euro til Det Europæiske Råd og den nye faste formand, idet Det Europæiske Råd som bekendt bliver en institution med Lissabontraktaten. Fra dansk side vil vi kunne støtte dette.

Samlet set for alle budgetkategorier vil regeringen følge de linjer, jeg har skitseret, og regeringen regner med at kunne tilslutte sig et kompromis i Rådet og en aftale mellem Rådet og Parlamentet.

Afslutningsvist kan jeg oplyse, at Kommissionens budgetforslag inklusive ændringskrivelserne skønnes at ville medføre et dansk EU-bidrag på ca. 19,7 mia. kr. i 2010, mens Rådets forslag fra førstebehandling vil betyde et dansk EU-bidrag på ca. 19,3 mia. kr.

Resultatet af Parlamentets førstebehandling ville indebære et dansk EU-bidrag på ca. 20,4 mia. kr. En realisering af Parlamentets forslag vil derfor isoleret set betyde en statslig merbetaling på godt 1 mia. kr. i forhold til Rådets forslag.

Pia Adelsteen oplyste, at Dansk Folkeparti som sædvanlig siger nej til EU's budget. Hun kritiserede, at man bruger så mange penge til flyttecirkuset, som også indebærer en forurening, som forværrer klimaet.

Per Clausen hæftede sig ved finansministerens oplysning om, at der var forslag om at bruge halvanden milliard euro på energiprojekter. Han spurgte,

hvad det er for projekter, idet han pegede på, at tidligere er en meget stor del af pengene gået til CO₂-oplagring.

Han spurgte, om det er rigtigt forstået, at der vil være et flertal i Rådet for, at man afsætter 280 mio. euro til mælkesektoren, og samtidig vil der være flertal imod at afsætte 50 mio. euro til at gøre mere på klimaområdet i tredjeverdenslandene. Han forstod godt, at regeringen havde en anden holdning, men alligevel ville den i sidste ende stemme for et budget, der indeholdt sådanne åbenlyse skævheder.

Lone Dybkjær sagde i anledning af Pia Adelsteens bemærkninger om flyttecirkuset, at flytningen fra Bruxelles til Strasbourg skyldes den franske regering, som har vetoret. I Europa-Parlamentet er der flertal for at opgive flyttecirkuset.

Hun syntes ikke om mælkefonden og mente ikke, man skulle bruge 280 mio. euro hertil.

Hun syntes ikke, det var acceptabelt, at Rådet gik imod at afsætte 50 mio. euro til klima i udviklingslandene.

For hende var det centrale ITER-projektet, altså den internationale termonukleare forsøgsreaktor, hvor budgettet skrider fuldstændigt. Europaudvalget har fået et notat af 5. november, hvoraf det fremgår, at Danmark støtter projektet, men finansministeren sagde intet om det. Det fremgår af notatet, at pengene skal hentes inden for den samme ramme. Hun gik ud fra, at det ikke bare er rammen for forskning, men rammen for nuklear forskning. Hun havde ikke noget imod, at man tog pengene fra den almindelige promovning af atomkraftværker, men hun var bange for, at man ville tage dem fra forskning i sikkerhed i forbindelse med atomkraftværker. For hende var det afgørende, at hun fik at vide, hvad der var op og ned i den sag.

Bjarne Laustsen spurgte, hvad det koster Danmark at være med i EU.

Med hensyn til landbrugsstøtte har vi den generelle holdning, at vi skal afvikle landbrugsstøtten, og at landbruget skal fungere på markedsvilkår. Nu ser det imidlertid ud til, at der vil være en række lande, der ønsker mere landbrugsstøtte. På den baggrund spurgte han, hvor stor en del af EU's budget der består i landbrugsstøtte.

I relation til den hjemlige diskussion pegede Bjarne Laustsen på, at vi vil hjemtage midlerne fuldt ud, når det drejer sig om landbrug, men ikke når det drejer sig om fiskeri. Han forstod ikke denne forskel og mente, man også skulle benytte mulighederne for at få penge inden for fiskeriet.

Kim Mortensen ville gerne vide, om det endelige resultat blev 19,3 mia. kr. eller 19,7 mia. kr. eller 20,4 mia. kr. for Danmarks vedkommende.

Han delte Lone Dybkjærs bekymring over udgiften til mælkesektoren, men det forstod han også at Danmark taler imod.

En af de største stigninger er i udgifterne til sikkerhedspolitikken, hvor der er en stigning på 13,3 pct. Det er et område, hvor Danmark på grund af vort forbehold står udenfor på en række områder. Derfor spurgte han til teknikken i

det. Han forstod, at Danmark kun betaler for de missioner, vi vælger at være med i, men ville gerne vide, om vi blot betaler for de missioner, vi vælger at være med i, eller om vi betaler til det hele og så får nogle penge tilbage.

Finansministeren svarede Per Clausen, at der på energidelen er afsat 2.365 mio. euro til gas- og elektricitetsinfrastruktur, 565 mio. euro til havvindmøller og 1.050 mio. euro til oplagringsprojekter. Han nævnte, at vi havde et stærkt ønske om at komme på listen over projekter vedrørende CO₂-oplagring. Regeringen støtter dette budgetforslag.

Det er rigtigt, at vi er skeptiske over for udgifterne til mælkesektoren, men 21 lande har skrevet under på en fælles henvendelse til Kommissionen, så realistisk må vi se i øjnene, at der vil være flertal for budgetforslaget på dette punkt.

Vi har støttet de 50 mio. euro til klimaformål i tredjeverdenslandene, men de fleste andre lande mener – som finansministeren var inde på, sidst han var i Europaudvalget – man først skal diskutere dette, når den endelige aftale er indgået og man har fundet frem til den interne byrdefordeling.

Det er rigtigt, at budgettet for ITER bliver overskredet, sagde finansministeren til Lone Dybkjær, men han havde ikke nævnt noget om det, da det ikke figurerer på 2010-budgettet.

Finansministeren svarede Bjarne Laustsen, at Danmarks nettobidrag til EU er i størrelsesordenen 4-5 mia. kr. om året.

Udgifterne til landbrug udgør cirka en tredjedel af det samlede budget.

Finansministeren mente, man skulle tage den hjemlige diskussion om hjemtagningen af penge et andet sted end i forbindelse med EU's budget for 2010.

Han svarede Kim Mortensen, at erfaringen er, at budgettet ender tættest på Kommissionens forslag, altså de 19,7 mia. kr.

Kontorchef Kaare Barslev, Finansministeriet, svarede på Kim Mortensens spørgsmål vedrørende teknikken, at det er lidt forskelligt på de forskellige områder. På RIA-området får vi penge tilbage, mens det på forsvarsområdet er sådan, at de egentlige militærudgifter i forbindelse med operationerne bliver dækket over en separat mekanisme, hvortil kun de deltagende lande bidrager.

Per Clausen sagde, at der var mange elementer i budgettet, som Enhedslisten ikke kan støtte – han nævnte bl.a. udviklingen af atomkraft, CO₂-lagring og mælkeordningen – samtidig med at man ikke vil afsætte penge til de fattige lande. På den baggrund siger Enhedslisten også nej til budgettet denne gang.

Lone Dybkjær vendte tilbage til spørgsmålet om ITER. Hun pegede på, at der er styrelsesrådsmøde i ITER den 19. november, uden at forskningsministeren har orienteret Europaudvalget herom. Der er tale om dramatiske overskridelser af budgettet, som for Danmarks vedkommende beløber sig til en halv milliard kroner. Hun var forbløffet over, at Europaudvalget ikke havde hørt noget herom, men det ville hun vende tilbage til over for den relevante minister.

I relation til finansministeren ville hun have en mur- og nagelfast forsikring om, at der intet sker på budgettet for 2010 med hensyn til ITER, og at vi budgetmæssigt ikke binder os til noget som helst på det område.

Bjarne Laustsen kunne godt gå med til, at man tog den hjemlige diskussion om hjemtagelsen af midler på fiskeriområdet et andet sted – især hvis det førte til et andet resultat.

Han syntes, det ville være interessant, hvis der fandtes et tal for, hvad det ville betyde for Danmarks nettobidrag, hvis vi afskaffede landbrugsstøtten.

Finansministeren ville forfølge Per Clausens idé om at begrænse beløbet til atomkraft.

Han svarede bekræftende på Lone Dybkjærs spørgsmål. ITER står selvfølgelig på budgettet for 2010, men der er ingen ændringer. ITER får ikke flere penge i 2010.

Han kunne ikke svare eksakt på Bjarne Laustsens sidste spørgsmål, idet det vil afhænge af, hvad man vil bruge pengene til i stedet for til landbrugsstøtte.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

FO Punkt 4. Rådsmøde nr. 2976 (landbrug og fiskeri) den 20. november 2009

Fødevareministeren: Jeg forelægger 3 sager til forhandlingsoplæg. Det er punkt 5 om en polsk statsstøtteanmodning, punkt 6 om tekniske bevaringsforanstaltninger og punkt 9 om godkendelse af genetisk modificeret majs MIR 604.

Rådsmødet bliver nu afholdt den 20. november, da der afholdes et ekstraordinært topmøde den 19. november. Formandskabet vil derfor korte dagsordenen ned, så drøftelsen af forenkling af landbrugspolitikken og fremtidens landdistriktspolitik bliver udskudt til december.

1. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen)

- Vedtagelse

KOM (2009) 0539

Rådsmøde 2976 – bilag 1 (samlenotat side 3)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 56 (side 43 FO, forhandlingsoplæg forelagt 9/10-09)

EUU alm. del (08) – bilag 572 (side 1580, behandlet i EUU 2/9-09)

Fødevareministeren: Forslaget om tilpasning af markedsordningen i forhold til mælk forventes vedtaget på rådsmødet.

Jeg vil godt starte med at forsøge at give et overblik over markedssituationen for mælk. Der er fortsat tegn på en positiv udvikling i markedet med stigende afregningspriser til mælkeproducenterne.

Det betyder, at der ikke længere foretages intervention af smør og skummetmælkspulver. Der er dog fortsat støtte til privat oplagring af smør. Tilsvarende er der faktisk også positive tegn på eksportsiden. Derfor er eksportrestitutionerne blevet nedjusteret for smør og helt fjernet for skummetmælkspulver, sødmælkspulver og ost.

Kommissionen har efter min mening reageret fornuftigt og afbalanceret, og det er lykkedes at stabilisere markedet, hvilket kommer til udtryk gennem de nævnte prisstigninger.

Kommissionen har derudover foreslået, at der afsættes 280 millioner euro på 2010 budgettet til mælkesektoren. Det går jeg ud fra, at Europaudvalget har drøftet med finansministeren, så det skal jeg ikke sige mere om.

Kommissionen har endelig nedsat en ekspertgruppe, der skal komme med en afrapportering til næste år om, hvad man eventuelt kan gøre med hensyn til mere langsigtede tiltag i forhold til mælkesektoren

Jeg forelagde forslaget om tilpasning af markedsordningen til forhandlingsoplæg i oktober. Forslaget indeholder mulighed for, at medlemsstaterne kan etablere en frivillig kvoteopkøbsordning, samt at mælk tilføjes som en af de sektorer, hvor Kommissionen må iværksætte tiltag for at mindske markedsforstyrrelser. Det var det, vi snakkede om i relation til den såkaldte artikel 186.

Regeringen kan fortsat acceptere de to elementer i Kommissionens forslag.

Bjarne Laustsen var glad for regeringens holdning til mælkefonden. Hvis der bliver flertal for mælkefonden, betyder det så, at Danmark kommer til at bidrage til mælkefonden uden at få noget igen?

Per Clausen forstod, at pengene til mælk bliver afsat, hvilket er lige så hovedløst som under dagsordenens punkt 3.

Fødevareministeren svarede Bjarne Laustsen, at de 280 mio. euro er EU-penge. Det er i virkeligheden det råderum, der i dag er inden for budgettet. På det sidste rådsmøde havde hun sagt, at hun var bekymret for, at man anvendte det råderum allerede nu, for så har vi ikke de penge at gøre godt med, hvis der opstår en eller anden krise til næste år. Mælkepengene vil blive vedtaget i Budgetministerrådet, og pengene vil blive fordelt til landene i forhold til den mælkeproduktion, de har. I Danmark ønsker mælkeproducenterne, at pengene går direkte tilbage til dem.

2. Forenkling af den fælles landbrugspolitik

- *Udveksling af synspunkter*

KOM (2009) 0128

Rådsmøde 2976 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 451 (side 1274, seneste behandling i EUU 20/5-09)

EUU alm. del (08) – bilag 356 (side 1103, behandlet i EUU 17/4-09)

EUU alm. del (08) – bilag 305 (side 1008, behandlet i EUU 20/3-09)

Fødevareministeren: Forenkling af den fælles landbrugspolitik var et initiativ, som vi i sin tid startede. Det bliver skubbet til decembermødet.

3. Fremtidens landbrugspolitik: landdistriktsudvikling

- *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2976 – bilag 1 (samlenotat side 9)

Fødevareministeren: Drøftelsen om fremtidens landdistriktspolitik vil formandskabet også udskyde til december.

4. Kommissionens udkast til forordning vedrørende rettelse til forordningerne (EF) nr. 1762/2003, 1775/2004, 1686/2005 og 164/2007 om fastsættelsen af produktionsafgifterne på sukker for produktionsårene 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005 og 2005/2006

- *Tidlig forelæggelse*

Rådsmøde 2976 – bilag 1 (samlenotat side 12)

Fødevareministeren: Forslaget om produktionsafgifter for sukker er meget teknisk. Den tidligere markedsordning for sukker var baseret på princippet om selvfinansiering, hvor udgifterne til eksportrestitutioner blev betalt via produktionsafgifter.

Nu har der været en hel masse frem og tilbage i forhold til beregningerne.

Det svenske formandskab lægger nu op til en alternativ beregningsmodel, der vil kunne det krav, vi stiller om selvfinansiering – i modsætning til det forslag, der er fremsat af Kommissionen.

Pia Adelsteen spurgte, om man får sine afgiftskroner tilbage, hvis man har betalt for meget i afgift. Ellers bliver der jo tale om en overfinansiering.

Fødevareministeren svarede, at det, Pia Adelsteen går ind for, lige præcis er det, vi går efter. Det er det, kompromisforslaget går ud på, men som Kommissionens model ikke opfylder.

FO 5. Polsk anmodning om godkendelse af statsstøtte til køb af landbrugsjord

- Vedtagelse

Rådsmøde 2976 – bilag 1 (samlenotat side 15)

Fødevareministeren: Polen vil gerne have mulighed for at videreføre en ordning med statsstøtte til køb af landbrugsjord. Ordningen skulle i henhold til retningslinjerne for statsstøtte ophøre senest med udgangen af 2009. Polen vil gerne have mulighed for at forlænge ordningen til udgangen af 2013.

Fra polsk side begrundes man anmodningen med behovet for en omstrukturering af landbrugsbedrifterne i Polen. Der er faktisk fortsat en stor andel af landbrugsjorden i Polen, der er ejet af staten, nemlig ca. 15 pct. Fra polsk side vil man gerne have en privatisering af denne landbrugsjord.

Fra polsk side vurderer man, at statsstøtten i alt vil beløbe sig til ca. 100 millioner euro fra 2010 til 2013. Det vil omfatte ca. 600.000 hektar. Polen regner med, at det vil komme ca. 24.000 landmænd til gode.

Forhandlingssituationen er den, at der ikke forventes at være medlemslande, som stemmer imod anmodningen.

Den danske holdning i sagen er, at jeg principielt mener, at det er Kommissionen, der skal vurdere statsstøttesager. Jeg har dog forståelse for den polske situation. Grundlæggende er der et fornuftigt formål med ordningen. Især når det drejer sig om privatisering af statsejet landbrugsjord.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side udtrykker sin principielle holdning, nemlig at statsstøtte bør begrænses mest muligt, og at det egentlig bør være Kommissionen, der vurderer medlemsstaternes statsstøtteordninger og disses forenelighed med traktaten, men hvis Polen fastholder ønsket om Rådets stillingtagen, vil vi fra dansk side undlade at stemme – set i lyset af Polens behov for strukturudvikling.

Pia Adelsteen havde den holdning, at det var Polens egne penge, og kunne støtte forhandlingsoplægget. Hun tilføjede, at hun egentlig syntes, overgang fra statseje til privatejede marker var helt fint.

Bjarne Laustsen ville ikke blande sig særlig meget i den sag, idet Polen har en anden situation end de gamle EU-lande. Han nævnte dog, at vi ved af bitter erfaring, at de forskellige støtteordninger har ført til en kapitalisering, der har gjort landbrugene meget dyre. Det syntes han, den danske minister skulle sige til sine kolleger i Polen.

Per Clausen delte ikke fødevareministerens begejstring for, at man giver statsstøtte til, at private kan opkøbe statsejet jord. Men han mente, det var noget, man måtte overlade til polakkerne at tage stilling til.

Lone Dybkjær kunne acceptere, at fødevareministeren undlod at stemme.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

FO 6. Forslag til Rådets forordning om bevarelse af fiskeressourcerne gennem tekniske foranstaltninger

- *Politisk enighed*

KOM (2008) 0324

Rådsmøde 2976 – bilag 1 (samlenotat side 17)

KOM (2008) 0324 – bilag 1 (grundnotat af 8/7-08)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (072) – bilag 464 (side 1382, seneste behandling i EUU 26/9-08)

Fødevarerministeren: Forslaget om tekniske bevaringsforanstaltninger er på rådsmødet med henblik på opnåelse af politisk enighed.

Det er en sammenskrivning og opstramning af de nuværende tekniske foranstaltninger i en mere selektiv retning. Kommissionen foreslår en model, hvor hovedlinjerne fastlægges i en rådsforordning, mens de mere detaljerede regler fastlægges i Kommissionens gennemførelsesbestemmelser for de enkelte regionale områder, hvoraf et stort område er Nordsøen.

Forslaget indeholder væsentlige ændringer for nogle fiskerier. Med udgangspunkt i det seneste kompromis vil jeg fremhæve følgende punkter:

Forslaget indeholder en harmonisering af maskestørrelser i Skagerrak/Kattegat og Nordsøen. Det indebærer blandt andet, at den generelle maskestørrelse i Skagerrak/Kattegat øges fra 90 mm til 120 mm. Det betyder, at 120 mm er maskestørrelsen, hvis man vil fiske uden bifangstregler.

Vil man for eksempel fiske med 90 mm maskestørrelse, skal en række bifangstregler overholdes, herunder at man maksimalt må have 5 pct. torsk i fangsten.

Hidtil har man i industrifiskeriet kunnet fange brisling med 40 pct. bifangst af små sild. Det foreslår Kommissionen nu ændret til 10 pct. bifangst.

Der sker også en harmonisering af mindstemålet for jomfruhummer, hvorfor mindstemålet i Skagerrak/Kattegat reduceres fra 130 mm til 85 mm.

Mindstemålet for rødspætte reduceres fra 27 cm til 18 cm.

Der fastsættes nu centrale regler for, hvordan medlemslandene skal gennemføre Natura 2000 tiltag i den fælles fiskeripolitik via Kommissionen.

Der fastsættes et forbud mod "high-grading".

Den eksisterende grænse for bomtrawlfiskeri efter tunge med små masker på 80 mm ved 56 grader i Nordsøen rykkes mod syd til 55 grader. For de særligt interesserede kan jeg sige, at det er fra Ringkøbing Fjord ned til øen Sild. Jeg skal beklage, at det er meget tekniske regler. Der sker en forbedring i forhold til et fiskeri, hvor der er nogle meget store udsmid. Da det foregår ud for den jyske vestkyst, er det et forslag, vi er meget interesseret i.

Jeg forventer, at det bliver vanskelige og meget tekniske diskussioner. Men jeg forventer dog, at der i løbet af dagen vil kunne opnås politisk enighed i Rådet om et tilfredsstillende kompromis. Selv om jeg generelt er bekymret over den hast,

hvormed denne sag er blevet forberedt i Rådet, vil vi gå konstruktivt ind i drøftelserne. Det er imidlertid klart, at når tingene bliver presset hurtigt igennem, indebærer det en fare for, at nogle af de foreslåede ændringer får utilsigtede konsekvenser.

Den danske holdning er den, at jeg generelt finder forslaget positivt, da der sker en opstramning af reglerne i mere selektiv retning. High-grading forbydes, og flere fisk skal tages med i land og afregnes på kvoten. Det er lige præcis noget af det, vi gør en stor indsats for at fremme, at der sker en forbedring af selektiviteten og en reduktion i udsmidet af fisk. Men det er selvfølgelig også vigtigt, at vi giver fiskerne en chance for at omstille sig. Derfor har vi også lagt vægt på, at ændringerne sker gradvist og afbalanceret.

Vi mener, at det er fornuftigt at stramme op på bifangsten af små sild i industrifiskeriet. Men vi mener også, at de nye regler skal være realistiske og indføres over en periode.

Jeg finder også, at Kommissionens forslag om en maskestørrelse på 120 mm i Skagerrak/Kattegat skal indføres gradvist. Derfor bør det være muligt at anvende en maskestørrelse på 100 mm uden bifangstregler i en overgangsperiode, som f.eks. kunne være 3 år.

Med hensyn til reduktionen af mindstemålet for jomfruhummer i Skagerrak/

Kattegat og reduktionen af mindstemålet for rødspætte er vi enige i, at det skal besluttes nu. Men det bør først træde i kraft, når ICES har kunnet vurdere konsekvenserne for fangstmulighederne. Det vil i realiteten være fra næste år.

Jeg synes, det er vigtigt, at de ændringer, der sker her, bliver afspejlet i TAC'en for de næste år.

Vi er rigtig glade for, at grænsen for bomtrawlsfiskeri med små maskestørrelser er flyttet længere mod syd i det seneste kompromisforslag. Det har været et stort dansk ønske gennem mange år, og det vil mindske udsmidet af rødspætter.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side tilslutter sig forslaget eller et kompromisforslag, der sikrer en samlet afbalanceret løsning, idet vi vil arbejde for:

- at fremme øget selektivitet, afskaffelse af mindstemål og reduktion af udsmid,
- at der vedtages en reduktion af mindstemål for jomfruhummer i Skagerrak/Kattegat og rødspætte, men at ikrafttrædelsen afventer ny rådgivning fra ICES vedrørende fangstmulighederne,
- at grænsen for adgang til bomtrawlsfiskeri med 80 mm maskestørrelse flyttes længere mod syd,
- at anvendelsestidspunktet for de enkelte tiltag skal være realistisk og håndterbart for fiskerne.

Pia Adelsteen pegede på, at der var tale om en stor reduktion af bifangsterne, nemlig fra 40 pct. til 10 pct., og spurgte, hvor det er man arbejder hen imod.

Hun var klar over, at Danmark Fiskeriforening er meget bekymrede og hellere havde ser, at man havde en kvote for hver enkelt fisker, som han selv kan styre, således at alle fisk tages med ind og bliver registreret.

Bjarne Laustsen forstod, at Kommissionen vil have en række ting igennem, inden Lissabontraktaten træder i kraft, for ellers bliver det sværere at få det igennem.

Han savnede anbefalinger fra ICES.

Han opfordrede til, at man på fiskerihøringen den 25. november fik en ganske almindelig fisker med.

Han mente næppe, der fandtes noget andet erhverv, hvor der var flere regler.

I det nordjyske område drejer det sig om søtunge og jomfruhummer og en forøgelse af maskestørrelsen til 120 millimeter. Bjarne Laustsen pegede på, at man også kan reducere fiskeriet ved at reducere havdagene og bruge mere selektive redskaber. Vi har arbejdet meget for, at vi skulle have nogle højere mindstemål, men nu vil man have maskestørrelserne op, hvilket går i den modsatte retning. Fiskerne siger, at de skal rejse dobbelt så langt for at fange den samme mængde, hvis maskestørrelserne bliver større. En størrelse på 32 centimeter er dér, hvor man får den bedste pris, og det er sikkert også bedst for kunderne.

Bjarne Laustsen mente, det ville blive meget svært at administrere reglerne om søtunge og jomfruhummer.

Det er uundgåeligt, at der forekommer bifangster. Nu siger man, at maskestørrelsen over tre år skal forøges til 120 millimeter. Hvis man laver reglerne så meget om, mente han, det mindede om ekspropriation, idet det er dyrt at få lavet nye garn.

Per Clausen syntes, Bjarne Laustsens indlæg viste, at det forslag vedrørende fiskeriet, der ligger denne gang, er ualmindelig fornuftigt.

Lone Dybkjær forstod det sådan, at ICES ikke var hørt, men de ville blive hørt, og at deres anbefalinger kunne influere på resultatet. Hvis anbefalingen fra ICES nu bliver negativ, vil det så ændre på kompromisforslaget?

Hun spurgte, hvordan det foreliggende forslag hænger sammen med den fiskerireform, som fødevareministeren er så optaget af, og som helst skulle føre til et bæredygtigt fiskeri.

Det virker, som om man reducerer antallet af arter, hvor man opererer med mindstemål, mens havbiologerne nærmest anbefaler det modsatte.

Fødevareministeren sagde, at samlet set går Kommissionens forslag i den rigtige retning – altså i retning af mere selektivitet og mere bæredygtighed.

Der er dog nogle punkter, hvor vi godt lige ville have ændret lidt på de forskellige elementer i forslaget.

Fødevarerministeren kunne godt få den samme mistanke som Bjarne Laustsen om, at Kommissionen mener, det er nemmere at få tingene igennem nu, inden Lissabontraktaten træder i kraft. Vi har hele tiden prøvet at sige, at nogle af de ting bør behandles sammen med en fiskerireform, fordi det ville give en bedre overgang og mere sammenhæng i det, men vi er blevet fejlet af banen. Kommissionen ønsker helt klart forslaget gennemført nu.

Vi mangler en vurdering fra ICES af konsekvenserne, men den vil komme og vil indgå i forhandlingerne om, hvordan kvoterne skal være for næste år. Det ville fødevarerministeren vende tilbage til i december måned. Det foreliggende forslag drejer sig om de tekniske regler.

Fødevarerministeren var enig med Bjarne Laustsen i, at der er mange regler på området, og at de er komplicerede. Derfor var det vigtigt for hende i forbindelse med kontrolforordningen at få iværksat et arbejde med forenkling. Hun pegede på, at det var lykkedes, og at der ville blive afrapporteret næste efterår.

Med hensyn til det konkrete forslag har Pia Adelsteen og Bjarne Laustsen fat i de ting, som fiskerne er lidt bekymrede for. Med hensyn til maskestørrelserne mente fødevarerministeren, det var et spørgsmål om at få en gradvis gennemførelse af de nye maskestørrelser. Hun havde haft de samme overvejelser som Bjarne Laustsen om, hvorvidt fiskerne så skulle ud og købe nye net, men hun var blevet belært om, at afskrivningsperioden for net er tre år, og derfor gik hun ind for, at de 100 millimeter skulle gælde i tre år, hvorefter man langsomt kan sætte maskestørrelsen op til 120 millimeter.

Den anden problemstilling er sild som bifangst. Her er problemet, at sildebestanden har det rigtig dårligt i Nordsøen. Derfor er det et problem, når der er så stor en andel af bifangster. Hendes forslag ville være, at man også på det område laver en nedtrapning, idet hun mente, det ville være for voldsomt at gå fra 40 pct. til 10 pct. på én gang.

Fødevarerministeren havde også noteret sig fiskerierhvervets ønsker. Hendes tilgang til forhandlingerne ville være, at vi skal lave en aftrapning, sådan at det er til at have med at gøre for erhvervet.

Med hensyn til mindstemålene sagde fødevarerministeren til Bjarne Laustsen, at vort langsigtede mål er, at vi faktisk ikke skal have mindstemål, men at alt, hvad der fanges, skal bringes i land. Når man reducerer mindstemålene for nogle fiskearter, er det simpelt hen for at mindske udsmid.

Fødevarerministeren gentog i svaret til Per Clausen, at forslaget helt klart går i den rigtige retning. Vi sænker mindstestørrelserne i det tempo, det kan lade sig gøre.

Per Clausen forstod, at man går over til at regulere ved hjælp af selektive fangstredskaber og ved at sætte maskestørrelserne op, hvilke han syntes var en fornuftig tankegang. Det er langt mere fornuftigt end at regulere mindstemålene, for så risikerer man, at fiskerne fanger det, de kommer i nærheden af, og smider det ud, der ikke er penge i. Enhedslisten kan støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Bjarne Laustsen havde heller ingen problemer med at støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Han pegede på, at først siger man til fiskerne: "Nu kan I få lov til at købe så og så mange fisk", og efterfølgende siger man, at de ikke må have lov til at fange dem. Ude i havnene siger man, at der er store problemer med den fælles fiskeripolitik, idet man i mange af de andre lande har en minimal fiskerikontrol. I Belgien og Holland har man én, som kører langs kysten på cykel. På den baggrund spurgte Bjarne Laustsen, hvordan man får fat på dem, der ikke efterlever de fælles spilleregler. I den forbindelse nævnte han Polen.

Hvordan går det med bæredygtigheden, hvis fiskerne skal sejle dobbelt så langt?

Pia Adelsteen gik ud fra, at fødevareministeren tænkte på, at bifangstprocenten skal sættes ned over en årrække, når hun talte om en aftrapning. Hun spurgte, om fødevareministeren kunne være lidt mere specifik.

Hun forstod, at man også ville ændre maskestørrelserne over en årrække, men hun var ikke overbevist om, at argumentet med, at garnene afskrives over 3 år, holdt, idet hun pegede på, at man ganske vist afskriver en lastbil over 5 år, men den kan godt holde mere end 5 år. Hun ville gerne vide, om de 3 år er noget, man kan komme igennem med.

Dansk Folkeparti kan støtte forhandlingsoplægget.

Fødevareministeren henviste i svaret til Bjarne Laustsen til, at vi havde en diskussionen om fiskerikontrollen i forbindelse med kontrolforordningen. Når den nye kontrolforordning bliver gennemført, bliver der en mere ensartet fiskerikontrol, og Kommissionen får mulighed for at sanktionere de medlemslande, der måtte svigte deres kontrol. Vi har fået gennemført en udmærket aftale i Østersøen, som Polen nu også lever op til.

Bæredygtighed er målt i forhold til fiskebestandene. Når man diskuterer energiforbrug, kommer fangstrejserne ind i billedet. Vi havde især den diskussion, da der var de meget høje brændstofpriser. Vi er netop nu ved at udmønte en brændstofpulje, der går til at mindske energiforbruget ved sejladsene.

Vi mener, at en nedskæring af bifangstprocenten fra 40 til 10 pct. på én gang er alt for drastisk, sagde fødevareministeren til Pia Adelsteen. Der er forskellige forslag fremme, og fødevareministeren ville gå til forhandlingerne med en model, som sagde 40 pct., 30 pct., 20 pct. og til sidst 10 pct. Hun gik efter, at vi får en gennemførelse, der er rimelig, og at vi langsomt bevæger os i den rigtige retning. Alternativet er det forslag, Kommissionen har lagt på bordet. Det er det værst tænkelige. Fødevareministeren sagde til Pia Adelsteen, at vi ikke er de eneste, der har problemer, så hun forudså en lang forhandling.

Fødevareministeren svarede på Pia Adelsteens andet spørgsmål, at hun havde beskæftiget sig mest med, hvad vi vil arbejde for. Hun kunne ikke sige lige præcis, hvad løsningen ville blive.

Vi kan gå op til en maskestørrelse på 100 millimeter nu, men nogle fiskere siger, det er fint nok, hvis vi gør det over 3 år.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

7. Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2010

- *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 2976 – bilag 1 (samlenotat side 23)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (09) – bilag 56 (side 36, seneste behandling i EEU 9/10-09)

EUU alm. del (072) – bilag 464 (side 1382, behandling i EEU 26/9-08)

Fødevareministeren: Jeg orienterede også udvalget om status for fiskeri-forhandlinger med Norge i oktober. Der knokles videre med at finde en løsning mellem EU og Norge.

8. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2010 af fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande for Sortehavet

- *Politisk enighed*

KOM (2009) 0517

Rådsmøde 2976 – bilag 1 (samlønotat side 26)

Fødevareministeren: I forhold til forslaget om TAC/kvoter for Sortehavet i 2010 vil jeg nøjes med at henvise til samlønotatet.

FO 9. Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs MIR604 under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer

- Vedtagelse

KOM (2009) 0613

Rådsmøde 2976 – bilag 1 (samlenotat side 28)

EUU alm. del (09) – bilag 19 (grundnotat af 13/10-09)

Fødevarerministeren: Forslaget om den genetisk modificerede majs MIR 604 har været til afstemning i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed den 19. oktober 2009, hvor der ikke blev opnået kvalificeret flertal for forslaget. Danmark stemte for forslaget. I den forbindelse blev udvalget orienteret skriftligt. Godkendelsen af den genetisk modificerede majs MIR 604 vil gælde import og markedsføring af fødevarer, fødevarer ingredienser og foder, der indeholder eller er fremstillet af majs, samt anvendelse af majs til anden industriel brug undtagen dyrkning.

Formålet med godkendelserne er at tillade import og markedsføring i EU af majs stammende fra dyrkning i tredjelande.

Allerede nu kan jeg forudse et spørgsmål fra Bjarne Laustsen, hvortil jeg vil svare: Nej, der er ikke antibiotikaresistensmarkørgener i majs.

Da den sundheds- og miljømæssige vurdering af forslaget hverken giver danske eller internationale eksperter anledning til bemærkninger, har regeringen hverken fagligt eller juridisk begrundede indvendinger imod godkendelsen.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side stemmer for forslaget, i og med at der ikke er begrundede indvendinger mod ansøgningen.

Pia Adelsteen var meget GMO-skeptisk og gik imod forhandlingsoplægget.

Bjarne Laustsen spurgte, hvorfor EMEA ikke er spurgt i denne sag.

Per Clausen bemærkede, at der åbenbart i EFSA havde været en diskussion om, hvorvidt den test, der var gennemført, var tilstrækkelig, men herhjemme mener vi, at det hele er i orden. Han syntes, det var et problem, at der ikke bliver gennemført uafhængige undersøgelser af GMO'erne, fordi firmaer, der producerer GMO'er, modsætter sig det. Bl.a. på denne baggrund siger Enhedslisten også denne gang nej til forhandlingsoplægget.

Lone Dybkjær læste notatet sådan, at regeringen synes, man skal bruge så mange GMO'er som overhovedet muligt. Hun gik dog ikke ud fra, at man ligefrem ville reklamere for dem. Det er vel sådan, at hvis man køber noget kød fra et dyr, der har spist GMO-majs, så er det mærket.

Fødevarerministeren svarede Bjarne Laustsen, at EMEA ikke har været inde over, fordi der ikke er tale om antibiotika.

Specialkonsulent Hanne Boskov Hansen, Fødevarestyrelsen, sagde, at EFSA løbende diskuterer, hvordan man skal risikovurdere GMO'er. Hun mente, Per Clausen tænkte på den diskussion, der var om, hvilke former for dyreforsøg der skal kræves i forbindelse med test af GMO. Man skal altid lave dyreforsøg med de nye stoffer, der dannes i planterne, altså de nye proteiner, hvor man giver dyrene temmelig høje koncentrationer, så man er sikker på, at hvis der er noget farligt ved stofferne, så slår det ud. Det springende punkt er, om man også vil have, at hele majs-kernen skal testes på dyr. Her vurderer EFSA og danske eksperter, at det ville være meget svært at få noget ud af sådanne forsøg, så derfor støtter man ikke sådanne forsøg.

Fødevareinstituttet mener ikke, man kan udelukke, at det er sådan i USA, at GMO-firmaerne har indflydelse på, hvad der må offentliggøres af undersøgelser, men det er ikke ensbetydende med, at der er nogen risiko ved planterne. Det, vi godkender i EU, er altid fundet sikkert af EFSA og danske eksperter. Fødevareinstituttet er ikke bekendt med, at der skulle være noget til hinder for, at uafhængige eksperter udfører forsøg med GMO'er, der skal godkendes i EU.

Man skal mærke fødevarer og foder, som er genmodificeret, men man skal ikke mærke det kød og den mælk og de æg, som stammer fra dyr, der har fået genmodificeret foder.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.